

Kraków

Kraków – warto wiedzieć

100 milionów dla ambitnych

– W życiu trzeba mieć cel. Jakąś ideę, której chcemy się poświęcić. Sądzę, że to z tej prostej prawdy wynika sukces Programu LIDER. Programu, który od 12 lat przyciąga młodych pasjonatów nauki, pragnących zbudować swój zespół i pokierować obiecującym projektem badawczo-rozwojowym. Skromna rola NCBR w tym procesie polega na tym, że łączymy tę pasję, ambicję, kreatywność i odwagę z atrakcyjnym grantem na realizację innowacyjnych przedsięwzięć – uważa dr inż. Wojciech Kamieniecki, dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Dla laureatów XI edycji Programu LIDER przeznaczono 100 mln zł, zaznaczając, iż najwyższe dofinansowanie jednego projektu to 1,5 miliona złotych. Swoje projekty złożyło 254 młodych badaczy, dofinansowanie otrzymały 63 osoby.

Wśród osób, które otrzymały najwyższe finansowe wsparcie, jest dr hab. inż. Ewelina Jamróz, prof. Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Projekt pt. „Nowoczesne, biopolimerowe nośniki składników aktywnych – nanokapsułki wzbożone glutationem oraz wielowarstwowe folie typu ‘smart’” otrzymała finansowanie w wysokości 1 500 000,00 zł. Okres realizacji projektu to styczeń 2021 – grudzień 2023 roku.

– Po zakończeniu studiów magisterskich na kierunku rolnictwo, rozpoczęłam studia doktoranckie w Katedrze Chemii Wydziału Technologii Żywności UR w Krakowie. Mój promotor, dr hab. Andrzej Para, prof. UR, rozpoczął ze mną badania nad kompleksami furcellaran-białka. Chciałam, aby te kompleksy znalazły zastosowanie praktyczne, dlatego otrzymałam z nich folie biopolimerowe. Tematyka opakowań biodegradowalnych jest bardzo ważnym aspektem w obszarze ochrony środowiska i konieczne jest znalezienie alternatywy dla opakowań z tworzyw sztucznych – mówi autorka projektu.

Poproszona o bardziej szczegółowe wyjaśnienie celu projektu Ewelina Jamróz tłumaczy: – W ramach projektu LIDER otrzymuję folie biopolimerowe, które dzięki swoim aktywnym dodatkom potrafią przedłużyć czas trwałości produktów spożywczych, a także nie wpływają negatywnie na otaczające nas środowisko zaraz po użyciu. Tym samym wytworzony materiał opakowaniowy – oprócz wysokiej biodegradowalności, również ma wartość dodaną, w postaci właściwości, które powodują, że produkt spożywczy może dłużej leżeć w lodówce i nie traci swoich cennych właściwości. Drugi obszar badań w ramach projektu LIDER oscyluje w tematyce nanokapsulek, które pełnią rolę nośników aktywnych składników, w tym przypadku glutationu (jeden

Fot. Andrzej Jamróz

Ewelina Jamróz ze swym projektem

z najważniejszych przeciwutleniaczy w naszym organizmie, niszczy szkodliwe wolne rodniki, wspomaga również metabolizm metali ciężkich). Obecność glutationu w organizmie człowieka jest bardzo istotna, a jego brak może spowodować różne choroby. W związku z tym tak ważne jest opracowanie nośników, które dostarczą i uzupełnią niedobory glutationu w organizmie. Cały projekt jest oparty na wykorzystaniu biopolimerów (białek oraz cukrów) do zaprojektowania materiałów opakowaniowych (folie) oraz nośnikowych (nanokapsułki).

Skoro tak, to należy autorce życzyć powodzenia w badaniach, a nam, konsumentom, zdrowych opakowań.

MARIAN NOWY

*

Autorzy projektów zakwalifikowanych do finansowania w XI edycji Programu Lider:

Hanna Piotrkowska Wróblewska – PAN, Marcin Winnicki – Politechnika Wroclawska, Piotr Pieczywek – PAN, Semir EL-Ahmar – Politechnika Poznańska, Igor Zubrzycki – Politechnika Łódzka, Agnieszka Gadowska Gajadthur – Politechnika Warszawska, Jacek Anyszkiewicz – Instytut Metali Nieżelaznych, Anna Supernat – Gdański Uniwersytet Medyczny, Agnieszka Gunia Krzyżak – UJ, Magdalena Wilk Kozubek – Polski Ośrodek Rozwoju Technologii, Klaudia Dębiec Andrzejewska – Uniwersytet Warszawski, Michał Drzazga – Instytut Metali Nieżelaznych, Maciej Sowa – Politechnika Śląska, Łukasz Łopusiewicz – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Grzegorz Soboń – Politechnika Wroclawska, Michał Gloc – Politechnika Warszawska, Piotr Kędziński – Wojskowa Akademia Techniczna, Paweł Kaczyński – Politechnika Wroclawska, Piotr Prochoń – Politechnika Warszawska, Dariusz Garbiec – Instytut Obróbki Plastycznej, Marcin Kozłowski – Politechnika Śląska, Andrzej Kulka – AGH, Piotr Kurp – Politechnika Świętokrzyska, Alicja Kazek-Kęsik – Politechnika Śląska, Karol Cwieka – Politechnika Warszawska, Illia Serdiuk – Uniwersytet Gdański, Adrian Antosik – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Jan Górecki – Politechnika Poznańska, Ewelina Jamróz – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Jakub Piwowarski – Warszawski Uniwersytet Medyczny, Zmarły Paweł – Politechnika Świętokrzyska, Paweł Strzępek – AGH, Magdalena Igras Cybulska – AGH, Paula Ossowicz – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Łukasz Sadowski – Politechnika Wroclawska, Anna Łapińska – Politechnika Warszawska, Damian Bańkowski – Politechnika Świętokrzyska, Jakub Trzciniński – Politechnika Warszawska, Jacek Łyczko – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Joanna Karasiewicz – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Klaudia Proniewska – UJ, Bartłomiej Będkowski – Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL, Przemysław Młynarczyk – Politechnika Krakowska, Maciej Kapkowski – Uniwersytet Śląski, Sylwia Przybysz – PAN, Jakub Roemer – AGH, Maciej Cader – Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP, Przemysław Kowalczewski – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Anna Jarzębska – PAN, Krystian Radlak – Politechnika Śląska, Paulina Skupin Mrugańska – Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Jakub Skibiński – Politechnika Warszawska, Michał Lipian – Politechnika Łódzka, Agata Szade – UJ, Marcin Lindner – PAN, Mariusz Wądrzyk – AGH, Michał Łach – Politechnika Krakowska, Kamil Dydek – Politechnika Warszawska, Jerzy Łątka – Politechnika Wroclawska, Jakub Walczak – Politechnika Łódzka, Łukasz Szymański – AGH, Aleksandra Benko – AGH. Średnia wieku laureatów to 33 lata.